

Pa smo kljub koronavirusu in posledično učenju na daljavo srečno prijadrali do konca šolskega leta, bogatejši za novo življenjsko izkušnjo. Čeprav smo bili vsi veseli, da smo se končno spet videli v šoli, se zdaj veselimo tudi zasluženih počitnic.

Devetošolci so se poslovili 15. junija na valeti, ostali pa smo čakali na lepo vreme, da smo lahko izvedli še športni dan in naravoslovne dneve, ki so letos potekali kar v naši neposredni okolici.

V zadnji številki objavljamo tudi nekaj domačih nalog, ki so med šolanjem na daljavo nastale pri zgodovini.

Vsem želimo sproščujoče počitnice!

Ustvarjalci spletnega časopisa

Devetošolci se poslavljajo

Minevajo meseci, tedni, dnevi, ure, minute in že je konec šole. Približujejo se počitnice, potem pa srednja šola.

Tako kot vsak otrok sem tudi jaz končala osnovno šolo in morala sem izbrati, kam bom odšla naprej. Odločitev je bila zelo težka, saj so se mi vse šole zdele zanimive. Doma smo se o tem seveda veliko pogovarjali, moj starejši brat mi je predlagal medijsko šolo. Ideja mi je bila takoj všeč. Prišli so informativni dnevi in odločila sem se jo obiskati.

Seveda so imeli na vseh šolah približno enake programe, ki so namigovali, da so med najboljšimi. To sem se zavedala, ampak na medijski šoli je bilo nekaj, kar me je pritegnilo in navdušilo.

Sem otrok, ki nima vse prihodnosti napisane v zvezku in načrtovane vnaprej. Preprosto se pustim presenetiti in uživati v sedanosti. Trenutno še ne razmišljam o tem, če bom kasneje šla tudi na fakulteto. Čas bo prinesel svoje. Našla si bom službo, ki me bo veselila in bo dobro plačana, da bom lahko potovala po svetu.

Vsakdo ima cilje. Eni večje, drugi manjše. Pri vsakem pa se moramo potruditi in nikoli popustiti ter obupati, če nam na trenutke gre malo slabše. Cilji so edini, ki nas ženejo naprej k lepšemu in boljšemu življenju.

Ula Švarc

To leto je imelo veliko presenečanj. Od pomembnih odločitev do karantene in šole na daljavo.

Že v 8. razredu so me sorodniki in znanci spraševali, če že vem, kam bom šla naprej v srednjo šolo, jaz pa sem vedno odgovorila, da še ne vem. Zdelo se mi je, da imam še veliko časa, preden bom morala sprejeti to odločitev, vendar se je izkazalo, da ga le ni bilo toliko. Vse se je začelo tako na hitro.

Že na začetku 9. razreda smo morali na hitro prebrskati splet in ugotoviti, katere šole nas zanimajo. Nato je sledil pogovor s svetovalno delavko, ki je naše želje in sanje postavila v realnost, v kateri niso vsi imeli dovolj točk.

Jaz sem se odločila za gimnazijo, saj ne vem, kaj točno mi je všeč in kaj bi rada delala v prihodnosti. To se mi zdi dobra odločitev, saj so mi po koncu srednje šole vrata povsod odprta, vendar bo do takrat potrebno še veliko truda.

Vedno si postavim visoke cilje, vendar jih včasih ne dosežem. Tako sem si jih tudi za prihodnost, v kateri želim imeti dobro plačo, uživati na svojem delavnem mestu ter potovati.

Maja Jernejc

Vsaka generacija pride do trenutka, ko se spopade z odločitvijo za svojo prihodnost. To sem izkusila tudi jaz in moji vrstniki. Nekateri so že bili odločeni, nekateri niti ne. Po moje mnenju niti ni bilo tako zapleteno.

Sama sem se odločila za Srednjo frizersko šolo Celje. Za to šolo sem se odločila prav s tem razlogom, ker sem ustvarjalna in imam rada nove izzive. Nad to šolo sem navdušena že več let. Obisk informativnega dneva pa je mojo odločitev samo še podkrepil in utrdil. Najbolj me je navdušil program. Kljub temu da sem občasno bolj tiha, se veselim izzivov, saj verjamem, da bom pri tem delu dobila veliko izkušenj prav na področju samozavesti ter natančnosti. Seveda vsak učenec malo razmišlja o tem, da bi odšel na takšno šolo, na kateri so tudi njegovi prijatelji. O tej temi bi se še dalo razglabljati, ampak je vedno boljše slediti svojim sanjam. Jaz imam to srečo, da bom šolo obiskovala s tremi prijateljicami, s katerimi se dobro razumem. Po končanem srednješolskem programu želim nadaljevati na področju kozmetike, mogoče pa se celo najdem še kje drugje, saj me zelo zanima tudi delo policistke. Za vse moje cilje se bom morala dobro pripravljati in izobraževati, česar se hkrati bojim in veselim.

Moja odločitev ni bila tako zelo težavna, kakor je bila za nekatere. Vsak zase mora sprejeti odgovornost. V življenju se bomo spopadali še z večjimi izzivi, saj je to šele začetek naše prihodnosti.

Sara Pevec Blatnik

Bliža se poletje in s tem se naš čas za osnovnošolskimi klopmi počasi poslavlja. Odločiti smo se morali za srednje šole. Nekateri so celo osnovno šolo vedeli, kam bodo šli naprej, nekateri pa so se odločili v zadnjem hipu, med njimi tudi jaz.

Še na začetku 9. razreda nisem vedela, na katero šolo bi šla. Ko so bili informativni dnevi, še vedno nisem bila odločena, saj je bila vsaka šola po svoje zelo zanimiva. Ko pa je napočil čas odločitve, sem se zresnila in se odločila za srednjo zdravstveno šolo v Celju. Na to šolo sem se vpisala predvsem iz dveh razlogov: ker jo obiskuje tudi moja sestra in zato, ker bi rada pomagala bolnim ljudem. Po končanem štiriletnem programu zdravstvene nege pa bi se rada šolala za višjo medicinsko sestro. Priznati pa moram, da bom morala postati bolj odgovorna in se bolj pripravljati na obveznosti, ki me čakajo.

Petra Korenjak

Že nekaj časa si želim postati prevajalka. Vpisala sem se na Gimnazijo Celje-Center, na gimnazijsko smer. Upam, da mi to tudi uspe, saj poznam veliko bivših dijakov, ki imajo to srednjo šolo v zelo lepem spominu. Prevajalka si želim postati, saj so me tuji jeziki vedno zelo zanimali. Kot prevajalka bi prevajala razne knjige ali spise, mogoče

bi moje delo videli tudi na televiziji, če bi prevajala scenarije filmov ali risank za izdelavo podnapisov ali za sinhroniziranje.

V osnovni šoli sem zdaj že devet let in imam veliko lepih spominov. Čeprav smo s sošolci v glavnem jezili učitelje, smo se z nekaterimi učitelji dobro navezali. V dobrem spominu bom imela prijatelje in prijateljice, ki sem jih tu spoznala. Vem, da se zdaj ne bomo videli tako pogosto, a vseeno upam, da ohranimo stike kot dobri prijatelji. Najbolj se bom spominjala teh zadnjih nekaj let na višji stopnji, ko sem spoznala še veliko drugih prijateljev iz višjih in nižjih razredov. Še vedno nismo popoln razred, ki bi ga hotel vsak učitelj ali profesor, a vem, da smo vseeno med sabo dobri prijatelji, in upam, da bo tako tudi ostalo. V dobrem spominu bom imela vse te vesele skupne trenutke, ki smo jih imeli.

Osnovna šola me je naučila organizacije in učenja, ki mi bo vedno prišlo prav, predvsem na gimnaziji. Učitelji so prijazni, a ne popustljivi, saj nas le morajo imeti pod nadzorom, da vsi delamo to, kar je potrebno.

Nika Ros

Iz šole odhajam polna spominov iz preteklih devetih let. Osnovna šola je predstavljala velik del mojega življenja. Zdaj pa je čas, da nadaljujem v srednji šoli.

Vpisala sem se v vzgojiteljsko srednjo šolo, ker mi je zelo všeč šola GCC, hkrati pa tudi program predšolske vzgoje. Prav tako me zanima delo z otroki. Šola me je prevzela, ko sem šla v 6. razredu z bratom na informativni dan. V 7. in 8. razredu me je začela ta šola zanimati malo manj, vendar sem se v 9. razredu dokončno odločila, da želim nadaljevati svoje šolanje tam.

Mlajšim generacijam priporočam, da zelo dobro premislite, kje bi radi nadaljevali šolanje.

Nastja Gregorc

Vsak devetošolec že nestrpno čaka začetek šolanja v srednji šoli. Med njimi sem tudi jaz. Po celoletnem premišljevanju sem se odločil, da se bom vpisal na Tehniško gimnazijo Lava. Tja sta se vpisala tudi dva sošolca. Za to smer sem se odločil, ker imam rad tehniko, imam dobre ocene, nazadnje pa še, ker še nisem čisto odločen, kateri poklic želim opravljati. Ob vpisu pa sem se zavedal, da je pri šolanju na gimnaziji potrebnega veliko truda.

Andraž Stenšak

Bliža se konec mojega šolanja na osnovni šoli in kot verjetno mnogi učenci se tudi sam sprašujem, kakšna bo moja prihodnost. Izbira srednje šole je zelo pomembna, saj ti različne šole odpirajo različna vrata v svet.

Kot ljubitelj računalnikov in elektronike sem se odločil za Tehniško gimnazijo Lava v Celju. Pritegnila me je zaradi svojega prilagojenega programa (več tehniških predmetov in manj družboslovnih predmetov).

Nova šola in novi sošolci so pogosto izziv za marsikoga. Imam srečo, da sta se za isto šolo odločila še dva moja prijatelja. Tako nam bo na začetku vsem lažje.

Odgovornosti, ki jih prevzameš z vstopom v srednjo šolo, so pomembne in jih je potrebno jemati resno. V nasprotnem primeru lahko nastanejo težave.

Gimnazijski program zahteva več učenja in je težji, zahtevnejši od osnovnošolskega. Če mu dodamo več tehniških predmetov in odvzamemo nekaj družboslovnih, pa dobimo program, ki posamezniku nudi dobro vstopnico na mnogo tehniških fakultet. Tega se veselim.

Odločanje o prihodnosti je pri naši starosti težko, a imamo na razpolago pomoč svetovalne delavke in izkušnje staršev.

Gašper Repše

Kmalu bo konec šolskega leta in s tem tudi konec devetega razreda in šolanja na osnovni šoli v Mozirju. S prijatelji se pogosto pogovarjamo, kam se je kdo vpisal, kaj želi v življenju početi in s katerimi prijatelji se bomo še videvali. Kar malo sem žalosten, ker se je šolanje tako hitro zaključilo.

Po temeljitem premisleku sem se odločil za šolanje za poklic računalniški tehnik. Sprva sem prijavnico oddal na Šolski center Celje. Šolska svetovalna delavka me je obvestila, da je na tem programu skoraj dvakrat preveč vpisanih, kot je prostih mest za šolanje. Malo sem se pozanimal in kaj hitro ugotovil, da je na Šolskem centru v Velenju na istem programu še nekaj prostih mest. Prijavnico sem prenesel in že dobil obvestilo, da je ta uspešno prenesena. Kasneje sem izvedel, da se bodo še trije moji prijatelji prepisali na to šolo. Bil sem vesel, saj bo to pomenilo, da tam ne bom povsem sam.

Odločitev za program računalniški tehnik pravzaprav ni bila težka. Sam namreč rad programiram in seveda igram računalniške igrice. Menim, da je to poklic prihodnosti, saj je računalnik nujno potreben prav na vsakem koraku.

Seveda upam, da mi šolanje na tej srednji šoli ne bo delalo težav in da bom imel dovolj dobre ocene, da bom kasneje lahko nadaljeval šolanje na Fakulteti za računalništvo v Ljubljani. Želim si postati inženir računalništva, razmišljam celo o delu v tujini. Vem, da se bom moral še zelo potruditi, da bi zastavljene cilje lahko uresničil, a kjer je volja, je tudi pot.

Tomi Kleine

Jaz sem se vpisal na srednjo gradbeno šolo v Celju, smer tesar. Moja izkušnja z osnovno šolo je zanimiva, saj sem se veliko naučil. Želim si, da bi tudi moja prihodnost bila zanimiva in da bi uspešno opravil še srednjo šolo. Potem bi si rad našel službo in si poiskal svoj kotic in družino.

Najprej nisem vedel, v katero šolo se bom vpisal, a prepričal me je informativni dan. Za to šolo sem se odločil tudi zato, ker me delo tesarja veseli.

Mlajšim učencem bi svetoval, da se jim ne splača zafrkavati, ampak naj se lepo vedejo.

Aljaž Trbovšek Finkšt

Moje devetletno šolanje se končuje. Pripravljam se na srednjo šolo in odhod v Celje, saj bom svojo pot nadaljeval na Gimnaziji Lava.

Za gimnazijo sem se odločil, ker želim nadaljevati šolanje na stomatološki fakulteti. Rad bi bil zobozdravnik, kot je moj oče. Zavedam se, da bom moral izboljšati svoje delovne navade, če hočem, da mi bo uspelo.

Tudi v srednji šoli nameravam nadaljevati s treniranjem košarke in igranjem v klubu KK Nazarje. S tem poskrbim za svojo fizično kondicijo, za zabavo ter druženje s prijatelji. Rad bi igral tudi za svojo novo šolo. To so moje želje in trenutni načrti. Me prav zanima, kje bom čez pet ali deset let.

Filip Dobelšek

Končujem zadnji razred osnovne šole. Moral sem se odločiti, kateri poklic bi rad opravljal z veseljem celo življenje, a na mojo srečo to pri meni ni velik problem. Že od petega razreda si želim postati mizar.

Vedel sem, da se bom vpisal na srednjo lesarsko šolo, nisem pa vedel na katero. Prišli so informativni dnevi in šel sem si ogledat šoli v Ljubljani ter Škofji Loki. Ko sem vstopil v šolo v Škofji Loki, sem bil v trenutku odločen, da bom šolanje nadaljeval tam. Vpisal sem se na štiriletni program. Srčno upam, da bom sprejet.

Ker je moja šola daleč, bom moral bivati v dijaškem domu. Tega se malo bojim, saj bo vse drugače. Pet dni v tednu bom brez staršev in hišnih ljubljencev. K sreči bom imel za cimra enega izmed svojih najboljših prijateljev. Skupaj bova preživela!

Po končani srednji šoli nameravam oditi še na fakulteto. A do takrat je še kar nekaj časa, tako da se lahko v miru odločim. Zelo se že veselim, a hkrati še bolj bojim srednje šole.

Vsem mlajšim, ki že razmišljajo o srednji šoli, priporočam, da se odločijo na podlagi lastnih interesov. Čas za druženje z osnovnošolskimi prijatelji bo tudi popoldne, ni treba, da se vpišeš na določeno šolo samo zaradi prijatelja.

Oskar Dolšak, 9. a

Pesniški poskusi

KORONA

Zaradi korone vsi smo ostali doma,
šola kje preko spleta potekala.
Bilo je kar težko, a nam je vseeno šlo.
Zdaj smo se v šolske klopi vrnili,
spet normalno bomo ocene zaključili,
do konca leta je še čisto malo,
zato potrudimo se s polno paro!

Neja Kunaver, 7. a

KORONA ZGODBA

Nekaj zastrašujočega,
nekaj čisto novega
je med nas prišlo,
na naša vrata potrkalo.

Tiho se je širilo,
strah v nas naselilo,
nas iz šol pregnalo
in za nekaj časa ločilo.

Po dolgem času spet skupaj smo,
v normalno življenje se vračamo.
To za vedno si bomo zapomnili,
o tem še zanamci bodo se učili.

Tjaša Veber, 7. A

POMLAD IN KORONA

Pomlad končala se bo kmalu,
poletje se pred vrati že smeji.
Med pomladjo kolesarili smo,
zdaj pa na morje odhajamo.

Korona mislila je, da bo zmagala,
a se je motila.

Mi na morje zdaj hitimo
in na vse slabe čase pozabimo.

Zdaj pa le spakiraj, korona,
in odidi nazaj v svojo domovino.

Tin Firm, 7. a

POMLAD

Pomlad je, ko trate zelenijo.

Pomlad je, ko ptice žvrgolijo.

Pomlad je, ko rože zacvetijo.

Pomlad je, ko drevesa vzbrstijo.

Pomlad je, ko hrepeneče počitnic si želimo.

Pomlad je, ko prvi metulji letajo čez polja.

Pomlad je, ko nas ptice zjutraj zbudijo.

Pomlad je, ko čebele letajo iz cveta na cvet in nabirajo sladki med.

Pomlad je, ko otroci urno šolske klopi zapustimo in v naravo pohitimo.

Gašper Glušič, 7. a

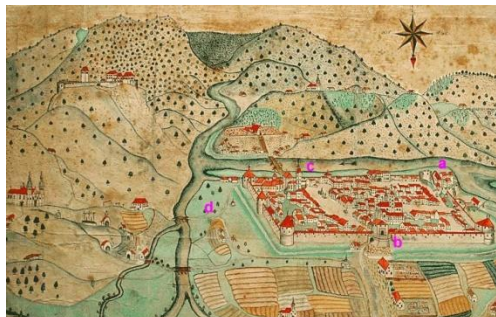
Zgodovina – učiteljica življenje

ŽIVLJENJE KMETA V SREDNJEM VEKU

V 10. stoletju se je začela uveljavljati nova družbena ureditev, imenovana fevdalizem. V tem času smo kmetje začeli izgubljati svobodo. Hoteli ali ne, smo se morali odreči naši svobodi, v zameno pa nam je fevdalec nudil zemljo in bivališče. S tem sta se obrt in trgovina med kraji zelo ustavila, saj je bilo zemljiško gospodarstvo samozadostno. Vse, kar smo potrebovali za življenje in delo, smo dobili na gospodarstvu. Zunaj gospodarstva smo kupovali le malo stvari, saj si jih zaradi cene mi nismo mogli privoščiti. Zemlja se je delila na tri dele, in sicer na pridvorno, kmečko in srenjsko posest. Pridvorna posest je bila v lasti fevdalcev, obdelovali pa smo jo mi. Prav tako smo obdelovali kmečko posest, iz srenjske zemlje pa smo pridobivali les in tja vodili past živino.

Kaj točno smo delali čez dan, so določevali letni časi. Najpomembnejši meseci so bili poletni. Takrat je bilo največ dela, saj se je odvijala žetev žita. Ker nismo bili svobodni, smo morali za vsak naš korak prositi fevdalce. Nismo se mogli kar poročiti

ali zapustiti kmetije. Del svojega pridelka smo morali dati našemu fevdalcu. Zaradi tega smo veliko stradali in pogosto zbolevali. Spomladi smo zemljo pripravljali na sejanje, jo prekopavali, pleli in na koncu sejali žito. Ko je minilo trdo delo na soncu, smo ob zadnjem dnevu tega trdega dela priredili zabavo.

Bivališča smo gradili iz materialov, ki smo jih našli v bližini (les, kamen in glina). Hiše so bile prekrte s slamo. Imele so en prostor, včasih tudi dva. Kuhinja je bila čisto črna, saj hiše niso imele dimnikov. Imela je malo pohištva - mizo in stol. V hišah premožnejših družin sta se našli še kakšna skrinja in železna posoda. Spali smo na slami, pozimi pa so nam družbo delale živali, saj nam je bilo tako bolj toplo.

Nosili smo oblačila iz grobih materialov. Narejena so bila iz lanu in tkane volne in so bila temnih barv. Moški so nosili tunike, ženske pa dolge obleke. Moškimi je glavo prekrival klobuk, ženskam pa ruta. Poleti smo hodili bos, pozimi pa smo nosili lesene cokle ali pa čevlje iz govejega usnja.

Tako kot sta bila skromna naša obleka in življenje, je bila skromna tudi naša prehrana. Na naših krožnikih se je večino časa pojavljal črn kruh, kaša ali pa kuhana zelenjava. Mesa nismo jedli veliko oziroma ga sploh nismo, razen ob praznikih in porokah. Čeprav smo bili revni, pri poročni pojedini nismo šparali. Takrat se je na krožnikih znašlo tudi meso, po poroki pa je spet sledila revščina. Srečo smo imeli tisti, ki smo bivali ob rekah, saj smo si lahko ulovili ribe.

Ob večerih smo zaradi napornega dneva hitro zaspali, ob zimskih večerih pa so naše mame in hčerke predle, tkale in šivale obleke. Fevdalci so nad nami velikokrat uporabljali silo, predvsem nad moškimi.

Tjaša Veber, 7. a

PLEMIŠKO ŽIVLJENJE V SREDNJEM VEKU

Ime mi je Alen in sem plemiški sin, star 13 let. Naziv plemiča sem podedoval, saj plemič ne more postati kdorkoli. Če so tvoji starši plemiči, potem se tudi ti rodiš kot plemič. Moje življenje je predvsem bojevanje. Kralju, ki nam je podelil fevd, služimo kot vojaki. Svojo moč in pripravljenost vzdržujem s telesnim urjenjem. Ko je vse

mirno in ni spopadov, svoje spretnosti dokazujemo na tekmovanjih, naša najljubša zabava pa je lov. Plemkinja sestra pa se večino časa posveča šivanju in vezenju gobelinov. Je podrejena najinemu očetu in njena vloga je, da se dobro omoži in rodi potomce. Za poroko pa je že dogovorjeno s sosednjo plemiško družino.

Oče je postavil grad na samotnem hribu, ki je oddaljen od mesta. Je središče našega zemljišča in bivališče naše družine. Grad namreč simbolizira naš položaj in vlogo v družbi. Najprej je bil zgrajen iz lesa, zaradi ogroženosti pa sedaj živimo v kamnitem. Obdan je z obzidjem, obrambnimi jarki in s stražnimi stolpi. Za obzidjem imamo bivalna in gospodarska poslopja. Osrednji del gradu je namenjen nam. Tukaj imamo spalnice in kuhinjo s skrinjami, kjer shranjujemo srebrno in kositrno posodo. Stranišče smo imeli najprej v manjših nišah nad kakšnim jarkom ali prepadom, sedaj pa imamo dve ločeni kopalnici. Ko sem bil še zelo majhen, se spomnim, da je mama kurila drva na odprtem ognjišču, da smo se ogreli, sedaj pa imamo lončeno peč, ki tudi bolje ogreje naše prostore. Gospodarska poslopja so namenjena za obrtne delavnice, orožarno in skladišče, zraven pa so tudi hlevi za konje. Vhod v naš grad varujeta dvizni most in vodni jarek.

Na oblačilih nosimo znake svojih družin, grbe. Uporabljamo jih za zaradi prepoznavnosti v bojih in v vsakdanjem življenju. Enak grb imamo tudi na gradu. Oblačila imamo narejena iz dragocenega blaga, kašne svile ali žameta. Radi imamo živahne barve. Predvsem sestra in mama pa za okrasje uporabljata nakit iz dragih kamnov.

Imamo zelo raznoliko prehrano. Velikokrat jemo meso domačih živali, najraje pa imam meso divjih. Na mizi so tudi kruh, zelenjava, suho sadje in pa tudi različne pogače. Jemo z rokami. Vedno pa imamo tudi pijačo, vino in pivo. Med večerjami igra glasba, po njih pa uživamo v plesnih in akrobatskih točkah. Zelo se nasmejim. Velikokrat pa se pridružim tudi družabnim igram, kot so šah, dama ali kockanje.

Za opis plemiškega življenja sem se odločil, ker sem se že kot majhen zelo rad igral z meči. Zanimajo me tudi gradovi in kako so živeli v njem. Z dedijem sva veliko o tem prebrala, veliko mi je tudi razložil, saj ga zgodovina zelo zanima. Sedaj pa sem o tej temi lahko tudi sam raziskal in se veliko novega naučil.

Alen Bevc Rampre, 7. b

ŽIVLJENJE KMETA IGNACA V SREDNJEM VEKU

Piše se leto 1450. Ime mi je Ignac in sem kmet. Obdobje, v katerem živim, imenujemo fevdalizem. Lastnik vse zemlje je kralj, kateremu so podrejeni plemiči oziroma fevdalci ali zemljiški gospodje, kot jih tudi imenujemo. Tem pa smo podrejeni mi, brezpravni kmetje ali tlačani.

Živim v kraju Mosiri, mimo katerega teče reka Savinja. Z mano živi tudi moja družina, in sicer žena Jera ter najinih pet otrok: Janž, Tila, Jaka, Pepe in mala Cvetka, ki ima

komaj dve leti. Živimo zelo skromno, v koči, ki je narejena iz blata in lesa, streha pa je krita s slamo. Na sredini večjega prostora je ognjišče, na katerem nam moja Jera skuha kosilo. V tem prostoru potem tudi jemo in spimo. Ker ni dimnika, je prostor zakajen in poln dima, stene in strop pa so zato čisto črni. Za kosilo imamo največkrat gosto zelenjavno juho z ajdovo ali ovseno kašo. Za zajtrk pojemo kos črnega kruha in popijemo toplo mleko, za večerjo pa zelje s kuhanim krompirjem. Vse to si pridelamo sami na njivi, ki je last plemičev. Meso jemo zelo redko. Včasih mi uspe, da grem do Savinje in nam na skrivaj ulovim ribo. Takrat imamo praznik. Zelo radi pa imamo jed, ki se imenuje »uheljni«. Naša mama jih naredi iz testa, ki ga nareže na kvadratke in jih napolni s skuto ter vse skupaj skuha. Zraven se posladkamo s kompotom iz platičkov.

Spimo kar na tleh, kamor si posujemo slamo. Pozimi, kadar je zelo mrzlo, so z nami v tem prostoru tudi naše živali. S svojim dihanjem nam pomagajo ogreti sobo. Od pohištva pa imamo le mizo in sedem stolov.

V koči imamo še en manjši prostor, kjer bivajo živali, zraven pa hranimo še poljedelsko orodje.

Našo obleko si izdelamo sami iz lanu ali grobo tkane volne in je preprosta ter temnih barv. Ženske nosijo dolga krila, moški pa tunike.

Njivo obdelujemo ročno s preprostim lesenim ralom. Uporabljamo pa še motiko, lopato in srp. Pridelujemo žita, kot so pšenica rž, oves in ajda. Tudi nekaj zelenjave, fižola in leče pridelamo. V ogradi poleg koč se pase nekaj ovc, koz in dva prašiča. Tam blizu rasteta tudi dve jablani.

Njiva, ki jo obdelujemo, je last plemičev, zato jim moramo dajati velik del pridelkov, ki jih tako težko pridelamo. Če je letina slaba ali nam pridelke uniči toča, potem nam ostane zelo malo za preživetje, zato smo pogostokrat tudi lačni. Naše delo nadzira plemičev nadzornik. Včasih nad nami uporabi tudi palico ali bič, če se mu zazdi, da delamo prepočasi ali premalo. Zaradi tega smo nejevoljni. Pri delu nam morajo pomagati tudi naši otroci. Starejši so že zelo pridni.

Na žalost pa moramo plemičem - fevdalcem vsako leto plačevati višji davek od pridelka in tudi denarja, ki smo ga zaslužili s prodajo viškov naših pridelkov. Nikoli jim ni dovolj. Samovoljno povečujejo naša bremena, zmanjšujejo nam pravice do skupnih zemljišč in gozdov, ovirajo nam tudi kmečko trgovino. Zato smo kmetje vsak dan bolj nezadovoljni. Slišim, da se pripravlja nov kmečki upor, kjer bosta sodelovala tudi moja dva starejša sinova.

Iza Weiss, 7. b

ŽIVLJENJE KMETOV V 11. STOLETJU

Piše se leto 1013. Poletje se izteka, še zadnja žetev žita nas čaka in z družino se stežka prebijamo iz dneva v dan.

Danes sem še pred svitom kože spustila na pašo. Mož Janez, ki se je zbudil še pred mano, je pomolzel krave in nesel delež mleka fevdalcu. Ostalo sem porabila, da sem pripravila ovseno kašo, ob kateri se je prilegel črn kruh. Sin Aljaž je že pred zajtrkom napital prašiča, ki ju bomo klali v vinotoku, da bomo lahko preživeli zimo. S hčerko Jasno sva šli k potoku prat perilo. Poleg sta šla tudi najmlajša otroka Vida in Bor, ki sta še premajhna, da bi pomagala pri delu. Vse redkeje nam perem oblačila, saj so že vsa razcapana. Aljažu so dolge hlače zdaj že do kolen, tunika ga tišči, poleg tega pa ima na desnem rokavu ogromno luknjo. Zaradi oblačil imamo vsi praske po telesu. Meni pa se je obleka začela parati že pred pol leta. Mislim, da bomo naslednje zaslužene novce morali porabiti za nakup lanu za nove obleke.

Po pranju perila je Jasna obesila perilo na vrv med drevesoma za kočo, ostali pa smo šli na njivo. Imeli smo samo en srp, motiko in lopato, zato smo delo opravljali izmenično, postopoma in počasi. Eden izmed nas je žel žito, druga dva pa sta skupaj vezala snope. Najmlajša dva sta se igrala in se lovila okoli nas. Na njivo je kmalu za nami prišla tudi Jasna in nam pomagala, saj je dela veliko. Drugo leto mora biti ta zemlja v prahi, zato bomo tam pasli živino. Delo na polju nam je vzelo cel popoldan, vmes pa smo malicali jabolka z domače jablane. Malo pred koncem dela sem se odpravila v kočo pripraviti skromno večerjo. Naša kočica se ne razlikuje od ostalih. Zgrajena je iz blata in lesa, pokrita je s slamo. V notranjosti sta dva prostora, v katerih jemo, spimo in kuhamo. Na sredini kočice sem po prihodu domov zakurila v ognjišču. Ko je dim že zajel celotno kočico, so mož in otroci ravno prestopili domači prag. Sedli smo za mizo in večerjali že malo posušen kruh in sir. Po večerji sva z Jasno pospravili za nami, ostali pa so šli spat. Tudi midve sva bili že pošteno utrujeni in sva legli na slamnato posteljo. Pred spanjem se mi je po glavi vrstil spisec opravil za naslednje dni. Najverjetneje nas bo fevdni gospod kmalu klical k tlaki. Bliža se tudi velika gospodnica, zato bomo zaklali kokoš, da si bomo lahko pripravili praznično kosilo. Takrat bomo oblekli edina gvančna oblačila, ki jih premoremo, in šli k maši, kjer bomo prosili za dober pridelek in našega še nerojenega otroka.

Življenje kmetov je zahtevna stvar. Oče mi je umrl, ko sem bila stara 7 let. Bil je še mlad, komaj 24 let je imel. Moja mati so to težko prenesli, jaz pa sem bila še majhna in nisem razumela, kaj se dogaja. Smo se pa vsi nekaj naučili: če nisi zvest svojemu gospodarju, bo kmalu odbila tvoja zadnja ura.

S to nalogo sem želela poglobiti znanje o življenju kmetov v srednjem veku. Pri predelovanju snovi mi je bilo njihovo življenje najbolj zanimivo, a hkrati so se mi smilili, saj so jih razvajeni plemiči in plemkinje podcenjevali in zatirali. Njihovo delo je bilo premalo cenjeno (to se ponekod, sicer v milejši obliki, dogaja še danes), zato sem s to zgodbo želela »stopiti v njihovo kožo«. Spoznala sem, kako težko je bilo njihovo življenje. Zdi se mi, da sem jaz v primerjavi z njimi kot nekakšna plemkinja, le da brez nočne posode ob postelji.

Tea Brecl, 7. b